

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายล้มละลาย: ศึกษากรณีลูกหนี้ ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้
ชื่อผู้เขียน	ศิวณันท์ วณิชชากุลจิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์พินิจ ทิพย์มณี
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายล้มละลาย: ศึกษากรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ โดยศึกษาถึงหลักการเกี่ยวกับกฎหมายล้มละลายของประเทศไทย ประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐฝรั่งเศส และแนวทางการร่างกฎหมายล้มละลายข้ามชาติของคณะกรรมการว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (UNCITRAL) และวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาค่ากรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ เนื่องจากกฎหมายล้มละลายในปัจจุบันที่ใช้บังคับอยู่นั้นไม่เอื้ออำนวยต่อการฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจของประเทศ อีกทั้งยังมีอุปสรรคสำคัญในการลดมูลค่าทรัพย์สินของลูกหนี้และเป็นกระบวนการที่บังคับให้ลูกหนี้ต้องดำเนินการตามกฎหมายล้มละลายเพียงอย่างเดียว ขณะที่แนวคิดกฎหมายล้มละลายยุคใหม่มุ่งหมายพัฒนาไปสู่เส้นทางของการแบ่งแยกความสามารถในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้กับการใช้ศักยภาพที่ลูกหนี้มีความรู้อยู่นั้นไปดำเนินการให้เกิดประโยชน์ต่อกิจการใด ๆ ของผู้อื่น ดังนั้นกฎหมายล้มละลายในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกาและประเทศภาคพื้นยุโรปหลายประเทศจึงมุ่งสู่กระบวนการที่เพื่อจัดการชำระสะสางหนี้สินของลูกหนี้ตามสภาพและฐานะที่มีอยู่ เพื่อที่ศาลจะได้มีคำสั่งแบ่งปันทรัพย์สินของลูกหนี้ภายใต้กระบวนการของกฎหมายล้มละลายจนเสร็จสิ้น

จากการศึกษาพบว่าปัจจุบันพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการเข้าสู่กระบวนการล้มละลายของลูกหนี้ คือ “ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว” ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้บัญญัติไว้ในมาตรา 7 และมาตรา 8 จากหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับมาอย่างยาวนานดังกล่าวจึงทำให้อาจก่อให้เกิดปัญหาในการสืบพยานหลักฐานและการต่อสู้คดีในคดีที่ไม่จำเป็นและปัญหาในด้านอื่น ๆ ตามกระบวนการของกฎหมายล้มละลายเพราะเป็นจุดเริ่มต้นของ

คดี เช่น มูลเหตุและหลักเกณฑ์ในการฟ้องคดีล้มละลาย คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ทรัพย์สินอันแบ่งได้ในคดีล้มละลาย เมื่อเปรียบเทียบกับแนวทางของการร่างกฎหมายล้มละลายข้ามชาติของคณะกรรมการว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (UNCITRAL) กลุ่มประเทศที่ใช้กฎหมายจารีตประเพณี และกลุ่มประเทศที่ใช้กฎหมายลายลักษณ์อักษร พบความสอดคล้องในระดับหนึ่งก็คือ มีการนำ “การไม่สามารถชำระหนี้ของลูกหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ” มาใช้เป็นเกณฑ์ประการหนึ่งประการเดียวหรือร่วมกับเกณฑ์อื่นในเงื่อนไขของการเริ่มคดีล้มละลาย

ดังนั้น จึงนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายล้มละลายเกี่ยวกับคุณสมบัติของลูกหนี้ที่อาจถูกฟ้องล้มละลายได้ โดยปรับเปลี่ยนคุณสมบัติจากคำว่า “มีหนี้สินพันล้านตัว” เป็น “ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้” เพื่อแก้ไขปัญหาในประเด็นเรื่องคุณสมบัติของลูกหนี้ลดลงอันเป็นการช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีไปได้มากและเพื่อให้สอดคล้องกับแนวความคิดหลักของกฎหมายล้มละลายสมัยใหม่ แนวทางของการร่างกฎหมายล้มละลายข้ามชาติของคณะกรรมการว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (UNCITRAL) ควบคู่กับหลักกฎหมายในประเทศที่ได้รับการยอมรับว่ามีกฎหมายล้มละลายที่ทันสมัยและสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยกำหนดหลักเกณฑ์ ข้อสันนิษฐานเพื่อให้มีความเหมาะสมกับกฎหมายล้มละลายของประเทศไทย

Thesis Title	Guidelines for improvement and amendment of bankruptcy law: A case study of the debtor who is unable to pay his debt
Author	Siwanai Wanidchakuljit
Thesis Advisor	Associate Professor Pinit Tipmanee
Department	Law
Academic Year	2014

ABSTRACT

This thesis aims to study guidelines for improvement and amendment of bankruptcy law: A case study of the debtor who is unable to pay his debt. The study is extended to the principle of bankruptcy law of Thailand, United States, United Kingdom and French Republic, including guidelines for legal drafting relating to cross-border insolvency of United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL) and analyzes legal problems regarding the case of the debtor who is unable to pay his debt, which may occur in both Thailand and other countries in order to find guidelines for improvement and problem resolving regarding the debtor who is unable to pay his debt. According to the current bankruptcy law, it is found that such current law is insufficient to recover Thailand's economic, consequently decreases value of debtor's assets, and in addition, the debtor shall be enforcement throughout the bankruptcy proceeding only. On the contrary, the concept of new bankruptcy law focuses on the separation between the ability of administration of the debtor's assets and the debtor's potential and knowledge which may be useful for other persons' activities. Thus, in accordance with the bankruptcy law of developed countries such as United States, United Kingdom and European countries, the settlement of the debtor's debt shall be according to the debtor's condition and status in order to divide debtor's assets under the bankruptcy proceeding.

The study finds that the regulation of bankruptcy proceeding is stipulated in Bankruptcy Act B.E. 2483 that "the debtor is insolvent", provided that such regulation is stipulated in Section 7 and Section 8 of Bankruptcy Act B.E. 2483, such regulation is applied for a long time and it causes the problems regarding examining witnesses and defending in the court which is not necessary, including other problems according to the bankruptcy proceeding because

this is the commencement of the law suits such as the regulation of bankruptcy case, permanent receiving order, the allocable assets in the bankruptcy case. By comparing with the guidelines for legal drafting relating to cross-border insolvency of United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL), countries which use the customary law and countries which use the construction law, this study found the regulation of bankruptcy case of such countries is the debtor is unable to pay debt in the due date, provided that such regulation may be alone or combine with other conditions of the bankruptcy case.

Therefore, the author would like to propose the guidelines for improvement and amendment of bankruptcy law regarding the debtor's quantification which may be adjudged bankrupt. In other words, the regulation which is specified that "the debtor is insolvent" should be replaced by "the debtor is unable to pay his debt" in order to resolve the problem regarding the debtor's quantification for saving the time and cost for bankruptcy proceeding. In addition, it will be consistent with the concept of the new bankruptcy law, the guidelines for legal drafting relating to cross-border insolvency of United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL) and the bankruptcy law of countries which are acceptable that such bankruptcy law is modern and efficiently enforceable such as United States, United Kingdom and French Republic by outlining regulation and presumptions in order to be suitable for the bankruptcy law of Thailand.